

FOLDER ChL-326

hyperlink in Opera omnia S. Thomae. :
 COMMENTARIA BIBLICA
 In Novum Testamentum
Super Matthaeum
 / Reportatio LEODEGARIi BISSUNTINI
Caput 6 v. 19 — Caput 12

[[*bulk of page is in folder 325*]]

Lectio 4

[87364] *Super Mt.* , cap. 12 l. 4

✠ Mat.xii.46–50.¹

In parte praecedente dominus **confutavit** adversarios; nunc commendat discipulos credentes etc. praesentia assumpta matris et fratrum.

Primo ponitur praesentia; secundo **denuntiatio**; tertio discipulorum **commendatio**.

1 – Dicit ergo « adhuc eo loquente ». Sed hic est quaestio litteralis, quare ✠ Luk.viii.19. , ubi ponuntur eadem verba quae dicta sunt, non ponuntur verba quae sequuntur, sed **subditur**²: « factum est autem cum loqueretur, extollens vocem quaedam mulier. . . » et cetera. Et ita videtur esse **contrarietas**. Solvit AUGUSTINUS: quod **absque** dubio ita dictum est, ut MATTHAEUS narrat, quod « adhuc eo loquente », idest dum esset in narratione. . . et cetera. Sed potest esse quod **contigerit** quod LUCAS dicit, et quod iste [[dicit]]: et potest esse, quod LUCAS **praeoccupet**, vel ad ordinem suae memoriae referat.

« Ecce mater eius, et fratres stabant foris. . . » et cetera. De matre nulla dubitatio **quin** sit illa, de qua dictum est I cap.; de fratribus autem potest esse quaestio. Et quia fit mentio de fratribus, ideo est occasio haeresis, quod cum virgo genuisset IESUM, IOSEPH cognovit MARIAM et genuit inde filios; quod haereticum est, quia post partum virgo inviolata permansit. Fuit etiam opinio, quod isti essent filii IOSEPH de alia uxore. Sed hoc nihil est, quia credimus, quod sicut mater IESU fuit virgo, sic IOSEPH, quia virgini virginem commendavit³: et sicut in fine, sic etiam et in principio. Qui sunt ergo isti fratres?

HIERONYMUS dixit quod fratres dicuntur multis modis. Aliqui enim fratres natura, sicut supra I: « IACOB genuit IUDAM et fratres eius ». **Aliquando** fratres qui sunt unius gentis: ✠ Deu.xvii.15. : « non poteris constituere regem, qui non sit frater tuus ». **Aliquando** religione, ut omnes Christiani, ut infra .xxiii.8. Et in hoc **inolevit consuetudo** quod homines eiusdem religionis dicuntur fratres. **Aliquando** homines de una **parentela**, ut , ✠ Jos.ii.12. « detisque mihi signum ut salvetis patrem meum, et matrem, et fratres ». **Aliquando** omnes homines, qui ab uno patre, scilicet **Deo**; ✠ Mal.ii.10. : « numquid non est pater unus omnium? Numquid non Deus unus creavit nos? Quare ergo unusquisque despicit

¹ With help of <http://dhspriority.org/thomas/SSMatthew.htm>

² ✠ Luk.xi.27.

³ the subject cannot be other than Ioseph, hence 'virginem' is himself and 'virgini' is Mary —
 pm

fratrem suum? » Nullo istorum modorum dicuntur hic fratres domini; ideo uno modo dicuntur fratres, quia consanguinei. Unde ✠ Gen.xiii.8. « dixit ABRAHAM ad LOT, fratres enim sumus », quamvis LOT nepos esset ABRAHAM. Sic isti fratres erant, quia consobrini erant.

2 – Consequenter ponitur **denuntiatio** poenitentiae eorum dixit autem ei quidam: ecce mater tua et fratres tui foris stant quaerentes te. Quare hoc dixerit, et qua necessitate, exponitur in ✠ Luk.viii.19. quia tanta erat multitudo, quod non poterant intrare. Mystice per matrem significatur synagoga; unde ✠ Sng.iii.11. : « egredimini, et videte regem SALOMONEM in diademate quo coronavit illum mater sua ». Et fratres, idest Iudaei, qui foris stant derelinquentes CHRISTUM; ✠ Job.vi.15. : « fratres mei dereliquerunt me ». Quaerunt, sed non inveniunt, ut habetur ✠ Rom.ix.31. : « Israel sectando legem iustitiae, in legem iustitiae non pervenit ».

« At ille respondens... » et cetera. Ponitur responsio CHRISTI: et duo facit. Primo **confutat** interrogantem; secundo commendat discipulos, ibi : « et extendens manum... » et cetera. Dicit autem ipse « quae est mater mea et qui sunt fratres mei? » Ex isto loco quidam negaverunt CHRISTUM sumpsisse carnem vere, sed **phantastice**. Unde exponebant: non est haec mater mea, neque hi fratres mei. Quod est contra apostolum ✠ Gal.iv.4. : « misit Deus filium suum factum ex muliere... » et cetera. Item ✠ Rom.i.3. : « qui factus est ex semine DAVID secundum carnem ». Item dominus eam recognovit in cruce: « mulier, ecce filius tuus », ut habetur ✠ Jhn.xix.26.

CHRYSOSTOMUS. Quare inquit dominus: « quae est mater mea, et qui sunt fratres mei? » Et dicit duo; quorum unum est sanum, aliud non. Dicit enim quod mater et fratres aliquid humanum passi sunt, quia videntes CHRISTUM praedicantem, et turbam sequentem, **elationem** habuerunt; ideo volebant quasi quamdam gloriam habere; ideo dominus voluit ostendere, quod illud quod faciebat, non habebat ex eo quod **assumpserat** ex matre, sed ex patre. Haec positio partim sana est: nam quantum ad fratres sana est, quia sic habetur ✠ Jhn.vii.5. : « neque enim fratres eius credebant in eum ». Sed de matre domini non sana est, quia creditur quod numquam peccavit, nec mortaliter, nec venialiter: de ea namque dicitur ✠ Sng.iv.7. : « tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te ».

Et AUGUSTINUS: cum de peccato agitur, nullam **prorsus** volo de ea fieri mentionem.

Solvit ergo **aliter** HIERONYMUS, quod iste qui **denuntiavit, insidiosè denuntiaverat**: volebat enim explorare, an ita **intenderet** spiritualibus, quod non curaret de temporalibus. Ideo **affectui** respondet. Unde nec matrem plus dilexisset, nisi plus spiritualitatis habuisset. Unde dicit « quae est mater mea? » Non eam matrem esse negat, sed **intendit** prohibere **inordinatum affectum**. Unde supra .x.37. : « qui amat patrem aut matrem plusquam me non est me dignus ».

3 – Consequenter ponitur **commendatio** discipulorum. Et primo commendat discipulos; secundo universaliter omnes credentes. Dicit ergo et extendens manum in discipulos dicit: ecce mater mea; quasi dicat: plus diligo istos quam **affectus** matris meae vel fratres; **praeponendus** enim est **affectus** spiritus sancti. Et non solum extendit ad istos, sed ad omnes.

Unde dicitur « quicumque fecerit voluntatem patris mei qui in caelis est, ipse meus frater, soror et mater est ». Habebat enim generationem caelestem et temporalem: unde

praeponit caelestem temporali. Illi enim qui faciunt voluntatem patris mei, illi **attinent** ei secundum generationem caelestem; unde **✠ Jhn.viii.39.** : « si filii **ABRAHAE** estis, opera **ABRAHAE** facite ». Ipse enim venit ut faceret voluntatem eius, ut habetur **✠ Jhn.iv.34.** , **.v.30.** et **.vi.38.** Frater dicit quantum ad firmiores, et soror quantum ad debiliores⁴. Sed quid est quod dicit et mater est? Dicendum quod quilibet fidelis, qui facit voluntatem patris, scilicet qui simpliciter obedit, ille frater est, quia similis est ei, qui voluntatem patris implevit. Qui autem non solum facit, sed alios convertit, generat **CHRISTUM** in aliis, et sic fit mater. Sicut e contra occidit **CHRISTUM** in aliis, qui provocat eos ad malum. Apostolus **✠ Gal.iv.19.** : « filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur **CHRISTUS** in vobis ».

⁴*Women's football was not practiced in the time of Saint Thomas.*